

JARO/LÉTO
SPRING/SUMMER
2020

**OSTRAVA
METROPOLITAN
MAGAZINE**

**KATEŘINA
KNĚŽÍKOVÁ**

Ostrava má
úžasný potenciál
a nezaměnitelnou
atmosféru

Ostrava has
great potential
and a unique
atmosphere

STRANA/PAGE 4

Jistě nejsem sám, komu při vzpomínce na minulost Ostravy vyvstanou v myslí pojmy jako „černá Ostrava“, „město havířů“, „ocelové srdce republiky“... Vždy tak byla spojována s těžkou prací, s dobýváním uhlí a výrobou železa. I přes nesporně kvalitní tehdejší ostravské kulturní zázemí s výbornými umělci by asi málokdo očekával, že tyto aktivity přehluší povědomí národa o ryze průmyslovém charakteru našeho města. Uplynuly tři desítky let, těžba uhlí i rozsah výroby železa je především pro mladé lidi již pouze historií. Změnily se i priority s důrazem na kvalitní životní prostředí, moderní infrastrukturu, rozšíření spektra možností vzdělávání a mnoho dalšího. Stigma Ostravy coby města, kde dominoval prach, kouř a těžká manuální práce, zatlačila jeho současná proměna v město, které se vylouplo ze své šedi. Dnes plného zeleně, moderních budov, desetitisíců studentů, nových pracovních příležitostí a úžasné nabídky sportovních a především kulturních aktivit.

Ostravská divadla sbírají nejprestižnější ceny. Komorní scéna Aréna se stala několikrát Divadlem roku, herci z Národního divadla moravskoslezského i z Arény jsou ověnění Tháliemi, nominace na tuto cenu získalo i Divadlo Petra Bezruče. To samozřejmě vypovídá o nesmírné kvalitě zdejších souborů. Na ostravská představení přijíždějí diváci ze Slovenska a z Polska, na operní představení dorazily skupiny příznivců ze Švýcarska a z Rakouska. Divadla i koncerty mívají vyprodáno. A co víc – ostravská divadla spolu dokáží spolupracovat a vytvářet společné projekty. O něčem podobném si mnohá jiná mohou nechat jen zdát.

A co teprve výtvarné umění. Na výstavy do Domu umění se sjíždějí návštěvníci z celé republiky, galerie Plato zase nabízí experimentální umění v nevídaném rozsahu, další galerie připravují výstavní projekty, na něž zvou renomované české i zahraniční výtvarníky. Znovu a znovu mě překvapuje zájem mladých lidí, které na výstavách potkávám. Máme skvělou Janáčkovu filharmonii. Její program a kvalita jsou jedinečné. Těším se, až uslyším filharmonii v nové koncertní hale. Nechci zapomenout ani na literáty a básníky, kteří dokázali přetavit ostravské zkušenosti do jedinečných a originálních výpovědí mapující nezaměnitelné prostředí Ostravy. Města, které se během tří desítek let proměnilo z průmyslového centra ve skutečnou kulturní metropoli.

When I think of Ostrava's past, I think of the city's proud history as a powerhouse of heavy industry, with coal mines and steelworks – and I'm sure I'm not alone in that. Ostrava has always been associated with hard work. And although Ostrava in the past had a very interesting cultural scene, with many talented artists, nobody could have expected that this city would eventually become better known as a creative cultural metropolis than as a former industrial hub. Three decades have passed since this change began and mining and steelmaking are now just another chapter of history. Ostrava's priorities have changed: our focus now is on quality of life, modern infrastructure, and expanding educational opportunities. Once stigmatized as a dirty, smoky, dusty town, Ostrava has now cast off this image and embraced its new role as a city full of greenery, with modern buildings, tens of thousands of students, new job opportunities, and a wonderfully vibrant sporting and cultural life.

Ostrava's theatres regularly receive prestigious awards. The Aréna Chamber Theatre has been Theatre of the Year several times, and the National Moravian-Silesian Theatre and Petr Bezruč Theatre have received numerous Thálie awards in recognition of their outstanding quality. Ostrava is a popular destination for theatregoers from Slovakia and Poland, while opera performances have attracted groups from Switzerland and Austria too. Theatrical and musical performances are regularly sold out. And what's more, Ostrava's theatres often work together on unique joint projects.

And what about fine arts? The exhibitions at the House of Art attract visitors from all over the country, while the Plato gallery showcases cutting-edge experimental art. I'm constantly surprised by the passion and commitment of the young people I meet at exhibitions. Our Janáček Philharmonic Orchestra is another cultural gem, with an outstanding repertoire and a justified reputation for quality. I look forward to hearing the orchestra play in Ostrava's brand-new concert hall. Lastly, we can't forget the authors and poets who have captured the unique essence of Ostrava in their strikingly original texts – the essence of a city that within just three decades has been reborn as a genuine cultural metropolis.

Zbyněk Pražák
náměstek primátora města Ostravy
Deputy Mayor of Ostrava

OBSAH

- 4** Ostrava má úžasný potenciál a nezaměnitelnou atmosféru
Ostrava has great potential and a unique atmosphere
- 10** Českoslovenští tankisté byli opravdovými hrdiny
The Czechoslovak tank brigade was full of real heroes
- 15** 75 let od osvobození Ostravy
75 years since the liberation of Ostrava
- 16** Ostravský vědec učí buňky likvidovat rakovinné nádory
An Ostrava scientist is teaching cells to destroy tumours
- 18** Sen o koncertní hale začal v 19. století
The dream of a concert hall began in the 19th century
- 20** Fenomén řeky
The river phenomenon
- 22** Tři výročí ostravského vysílače
Three anniversaries of Ostrava's TV transmitter
- 23** Ostrava bude jeden velký cirkus
Ostrava will be one big circus
- 24** Colours Ostravě sluší
A city of colours
- 25** Meltingpot – obří názorový kotel s osobnostmi z celé planety
Meltingpot – a huge cauldron of ideas from all over the planet
- 26** Běhám. Běháš. Běháme
I run. You run. We run

- 27** Zelené plíce Ostravy
Ostrava's green lungs
- 28** Ostrava 20. století na historických pohlednicích
20th-century Ostrava in historical postcards
- 30** Ochrana moří a oceánů z pohledu suchozemců
Protecting our seas and oceans – a view from a landlocked country
- 32** Hraniční meandry Odry – perla zachovalé přírody
The Odra River border meanders – an unspoiled natural gem
- 33** Rezavka – přírodní klenot uprostřed města
Rezavka – a natural gem in the middle of the city
- 34** Kaleidoskop
Kaleidoscope

CONTENTS

- 10** Tankista Mikuláš Končický osvobodil v roce 1945 Ostravu.
Soldier Mikuláš Končický helped liberate Ostrava in 1945.

- 20** Okolí Ostravice se postupně mění v příjemné a kultivované místo.
The banks of the Ostravice River are being transformed into a pleasant place for relaxation and recreation.

- 23** Porubská Hlavní třída se během festivalu Cirkulum promění v jednu velkou maněž.
The Cirkulum will transform Poruba's main boulevard into one big circus.

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE JARO/LÉTO | SPRING/SUMMER 2020

Vydavatel | Publisher Statutární město Ostrava, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava, www.ostrava.cz Registrační číslo | Reg. No. MK ČR E 1647

Redakce | Editors Hana Oborilová, René Stejskal, Hana Šústková, Šárka Glombíčková, Šárka Nováková | Tel. +420 599 443 714, +420 599 442 050, redakce@ostrava.cz

Fotografie | Photographers Statutární město Ostrava, Magistrát města Ostravy, Archiv města Ostravy, Zoo Ostrava, Jiří Zerzoň, Lukáš Kaboň, Ilona Sochorová, Pavel Hejny, Marek Olbrzymek, René Stejskal, Adolf Horsinka, Markéta Rejlková, H. W. Lindsey, Národní divadlo moravskoslezské, Jiří Spáčil. Fotografie na titulní straně: Mona Martinů

Anglický text | English translation Christopher Hopkinson Grafická příprava | Graphics Agentura API s. r. o. Tisk | Print CZECH PRINT CENTER a.s.

OPERNÍ PĚVKYNĚ KATEŘINA KNĚŽÍKOVÁ

Ostrava má úžasný potenciál a nezaměnitelnou atmosféru

OPERA SINGER KATEŘINA KNĚŽÍKOVÁ

Ostrava has great potential and a unique atmosphere

Cena Thálie je velkým úspěchem vaším a také Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Co vám při vyhlášení blesklo hlavou, když jste slyšela své jméno?

Upřímně, první co mi proběhlo hlavou, bylo, abych nezakopla na schodech. Víím, že to zní jako ne příliš důstojná odpověď na vaši otázku, ale bylo to opravdu to první. A ve stejný okamžik přišel nával euforie a mně se roztřásla kolena. Jako mladá slečna, pomýšlející na ka-

The Thálie award is a great success for you personally, and for the National Moravian-Silesian Theatre too. What went through your mind when you heard your name announced?

To be honest, what first went through my mind was that I had to be careful not to trip up on the steps. I know it's not a very good answer, but it really was the very first thing. But then I felt a wave of euphoria, and my knees trembled. As a young woman dream-

riéru zpěvačky, jsem se dívala na přenosy cen Thálie a vždy jsem držela palce Ostravě. A teď jsem byla v pozici, kdy za roli v divadle, které zaslalo myšlenku stát se zpěvačkou, dostávám tutéž cenu. Pro mě to byla velká věc, a i když nejsem člověk, který se otáčí do minulosti, určitou hrdost a zadostiučinění jsem v ten moment cítila. Národní divadlo Moravskoslezské bylo vždy tím divadlem, které mi dalo příležitost v krásných a pro mě nových rolích. Tím chci ještě jednou poděkovat všem, kteří mi věřili a roli Julietty mi nabídli.

Když vám byla nabídnuta role Julietty, váhala jste? Tato role je přece jen trochu odlišná od těch, které jste zpívala dosud.

Váhám nad každou rolí. Nejdřív se musím aspoň zběžně s partem seznámit a pak se teprve rozhodnuji, zda roli přijmu nebo ne. Jednodušší je to u rolí, které takzvaně zapadají do určité škatulky hlasového oboru. Ale i tam je nutností se o tom přesvědčit. U role Julietty to bylo komplikovanější i z hlediska rodinného. Měla jsem tou dobou desetiměsíční holčičku. Práce v divadle je o tolik časově náročnější než koncertní provoz, a to jsem musela zvážit také. A vedle toho zásadní rozhodování, jestli zamířím do vod rolí jiného oboru. Byl to risk, ale myslím, že i z dlouhodobějšího hlediska se vyplatil a Julietta byla tou správnou rolí, která mi na cestě posunu k závažnějšímu repertoáru pomohla.

Rozuměla jste si s režisérským duem SKUTR? Překvapili vás nějakým požadavkem?

Jestli si rozumím se SKUTRy? Já je miluji. Šijí roli každému na tělo a to je velká výhoda a přednost. A i když jsou na vás dva, což spatřuji jako výhodu, tak ve vás nikdy nezažehnout myšlenku toho, že byste byl ten druhý, respektive třetí. S nimi je to o velké partnerině a člověk se nikdy nebojí říct svůj názor, byť se nemusí vždy shodovat. Vedle toho všeho pozitivního po stránce pracovní to jsou skvělí kluci, se kterými jdete na pivo a umíte se smát běžným věcem.

Jste známá tím, že na jevišti ráda hraje. Je výrazné herectví odklonem od tradičního pojetí opery?

Takto jsem nikdy nad herectvím nepřemýšlela. Nemám dojem, že tradiční pojetí opery nemůže mít s výrazným herectvím nic společného. Je jedno, zda je opera moderní či klasicky pojatá, herectví by tam mělo být za všech okolností. To se pak můžeme přesunout na koncertní pódium a takto pojeté inscenace

ing of a singing career, I used to watch the Thálie awards and I always wanted Ostrava to do well. And now I was winning the prize for my performances at the theatre where I had first dreamed of becoming a singer. It was a huge thing for me – and although I don't like looking back into the past, I felt real pride and satisfaction. The National Moravian-Silesian Theatre has given me wonderful opportunities in superb roles. So once again I'd like to thank everybody who believed in me and offered me the role of Julietta.

When you were offered the role, did you hesitate? It's rather different to the other roles you've had before.

I hesitate over every role. First I have to study the part thoroughly, and only then do I decide whether to accept the offer. It's simpler with roles that fit very easily into a particular voice type. But even there, it's essential to take time and think about whether it really is the right role for me. The role of Julietta was complicated for family reasons too, as my daughter was ten months old at the time. Theatre work takes up much more time than concerts, so I had to take that into consideration. And it was also a big decision to try out a new voice type. It was a risk, but I think that from a long-term perspective it was worth it, and Julietta was the right role to set me on the path to a more serious repertoire.

How did you get on with the directorial duo, the SKUTRs? Did any of their requests surprise you?

I absolutely love the SKUTRs. They design every role personally for each performer, and that's a huge advantage. The fact that there are two of them is actually a good thing, and you never feel like you're in second (or third) place: it's always a partnership with them, and you're never afraid to speak your mind, even if you disagree with them. And besides the professional aspects, they're both great guys, so you can have a beer with them and laugh at normal things.

It's obvious from your performances that you really like acting. Is that kind of acting a departure from the traditional idea of opera?

I've never thought of acting like that before. I don't think that the traditional idea of opera excludes real acting. It doesn't matter if the opera is modern or more classical – acting should always form an integral part of it. Otherwise we could just move everything to a concert stage, and all the production

Národní divadlo Moravskoslezské bylo vždy tím divadlem, které mi dalo příležitost v krásných a pro mě nových rolích. Tím chci ještě jednou poděkovat všem, kteří mi věřili a roli Julietty mi nabídli.

The National Moravian-Silesian Theatre has given me wonderful opportunities in superb roles. So once again I'd like to thank everybody who believed in me and offered me the role of Julietta.

Za tu dobu, co mám možnost se do Ostravy pravidelně vracet, se město neuvěřitelně proměnilo. Je tady spousta příjemných kavárén a zajímavých míst. Město je dle mého soudu čistější a udržovanější.

Since I've been returning to Ostrava regularly, the city has changed unbelievably. There are lots of great cafés and interesting places. It all seems cleaner now, better maintained.

Jako Julietta s Jorge Garzou.
As Julietta with Jorge Garza.

jsou jen zbytečným mrháním času. Nelze k tomu přistupovat apaticky. Herectví se pojí s hudbou, s textem, pohybem, s prostoupením role do morku kostí...

Existuje role, o které sníte a kterou byste si ráda zahrála a zaspívala?

Takovou rolí by mohla třeba být Mimi nebo Jenůfa. Před pár lety jsem tvrdila, že mě tyto role možná nikdy nepotkají, ale myslím, že opak je pravda. Třeba si na ně ještě pár let počkám, avšak nyní jsem si jistá, že přesně tento typ repertoáru je pro můj hlas vhodný a že tou cestou se mé pěvecké kroky budou ubírat.

Jaké publikum chodí na opery v Ostravě a v Praze? Vnímáte, že v hledištích přibývá mladých lidí?

Myslím, že je to trend všech divadel. Mladí lidé vidí, že inscenace nejsou zkosnatělé, až na pár výjimek, a že se mohou pobavit i u opery a zažít krásný večer s klasickou hudbou. Mám zkušenost, že lidé, kteří do opery jdou poprvé, a vybere se jim adekvátní kus, se vždy v 90 procentech vrátí. Operní, ale i koncertní prostředí se snaží různými způsoby nalákat diváka a na to musí, logicky, vynaložit energii oni, ne divák. A to je myslím správně. Když budeme jen sedět s rukama v klíně a čekat na to, jak se nám jednotlivý koncert nebo představení prodá, nikdy to nebude ono. Je jen škoda, že u nás jsou lidé zvyklí chodit na inscenaci a jen zřídkka jdou na představení kvůli interpretovi. To je velké

would be a waste of time. So you can't have an apathetic attitude – acting and music, text and movement are all combined, so you feel the role in your bones...

Is there a role that you dream of, that you would love to perform?

Those roles would include Mimi or Jenůfa. A few years ago, I said I might never perform those roles, but now I don't think that's true. Perhaps I'll have to wait a couple of years for them, but now I'm certain that that type of repertoire is ideal for my voice, and that's the direction I'll be taking as a singer.

What are opera audiences like in Ostrava and Prague? Have you noticed more young people attending?

I think that's a trend at all theatres. Young people see that opera productions are not conservative (with a few exceptions), and that they can enjoy a wonderful evening at the opera with great music. My experience is that 90% of people who go to the opera for the first time end up returning – if they go to a performance that's right for them. Opera houses and concert halls try to attract audiences in various ways, and of course it's them (not the audiences) who have to make the effort. That's how it should be: if we just sit there and wait for people to buy tickets, it'll never work. It's just a shame that audiences here are used to going to see a particular production, and they don't often choose to go because of a particular performer. That's a big area for improvement, and the PR managers of opera houses should address it.

Let's go back to your childhood. You grew up in Dolní Lutyně near Bohumín. What did you enjoy doing as a child? What were your hobbies?

If somebody had told my parents that I would be an opera singer, that I would wear high heels and be devoted to my career, I think they'd have laughed. I didn't enjoy doing girly things – my favourite thing was spending time in the forest, which meant breaking all kinds of rules. Climbing trees, splashing in a pond, building bunkers, playing ninja turtles or cowboys and Indians, throwing knives and axes, firing catapults. That was what I enjoyed most. And then there was the other 'me' – drolled up with a big bow in my hair, practicing the piano from the age of five, wearing my mum's dresses and dancing to music by Jiří Korn and Hana Zagorová.

OSOBNOST

manko, nad kterým by se měli zamyslet PR manažeři jednotlivých institucí.

Vraťme se do vašeho dětství. Vyrůstala jste v Dolní Lutyni u Bohumína. Zavzpomínejte, co vás tehdy bavilo a jaké jste měla koníčky.

Kdyby mým rodičům tehdy řekli, že budu operní pěvkyní, budu chodit na podpatcích a jezdit za svou prací, tak by se asi vysmáli. Já byla holka, která s projevy holčičky neměla nic společného. Mou nejoblíbenější zábavou bylo trávit čas v lese a porušovat všechny příkazy a zákazy, které s tím souvisely. Lezení po stromech, čachtání se v rybníce, stavění bunkrů, hraní si na želvy Ninja, být indiánem, házet nožem, sekýrou, střílet z praku. To byla má zábava. A vedle toho druhá tvář. Načarovaná holčička s obrovskou mašlí ve vlasech, cvičící od pěti let na klavír, nastrojená do maminčiných sukní a tancující na hudbu Jirky Korna a Haničky Zagorové.

Kde se u vás vzal zájem o zpěv?

O ten jsem zavadila úplně náhodou. U nás se vždy zpívalo, ale nikdy nikdo nezmínil, že se děti zpívat učí a tak až do 12 let jsem si vystačila s několikahodinovým cvičením na klavír. A pak se v mém životě objevila pedagožka Margit Koláčková, která vlastně za všechno může. Své hudební děti vždy vedla tím nejpocitivějším a nejpřirozenějším způsobem, jaký si člověk může představit. Učila jsem se nejen sólovému, ale i ansámblovému zpěvu a to mi dalo do profesního života mnoho.

Co na to říkali vaši rodiče a co z vás chtěli mít?

Já sama se zpěvačkou stát nechtěla a prvním pokusu paní učitelky jít studovat zpěv, jsem se vysmála. Chtěla jsem být co nejvíce jako moje sestra. Ta představa byla pro mě tehdy jasná – ve společné lékárně. Ona magistra farmacie, já laborantka farmacie. Hlavně spolu. Jenže člověk mívá a Pán Bůh mění. Jednoho dne jsem prohlásila, že chci být zpěvačkou a to bylo speciálně pro mého tatínka těžké. Nejde o to, že by mě nepodpořil, ale možná si byl schopen uvědomit, aspoň zčásti, co to obnáší. Nebo možná si to představit vůbec nedokázal. Báł se o mou budoucnost. Rodiče nikdy nevyřkli, co by rádi, aby ze mě bylo. Jen asi brzy pochopili, že s trojkou z matematiky ze mě vědkyně nebude.

Sama máte dvě dcery. Vedete je k hudbě?

K hudbě je samozřejmě vedu, stejně jako k pohybu a jiným činnostem. Hudby ale mají

When did you become interested in singing?

It was purely by chance. We were a singing family, but nobody ever mentioned singing lessons – so up to age 12 I just used to play the piano for several hours a day. And then my teacher Margit Koláčková appeared in my life, and it's really all thanks to her. She always guided her "musical children" in the best, most natural way you can possibly imagine. I learned solo and ensemble singing, and that's given me a big advantage in my professional career.

What did your parents say – what did they want you to do?

I didn't really want to become a singer, and at my first singing lesson I just giggled. I wanted to be as much like my sister as possible. We had a clear idea – we'd run a pharmacy together. She'd be the pharmacist, I'd work in the lab – and we'd be together. But sometimes fate intervenes with our plans. One day I announced I wanted to be a singer, and particularly for my dad that was quite difficult. It's not that he didn't support me, but perhaps he was aware (at least partly) of what such a career involved. Or perhaps he couldn't imagine what it would involve at all. He was afraid for my future. My parents never told me what they wanted me to do – but with my terrible grades in mathematics I think they realized I'd never be a scientist.

You have two daughters. Do you encourage them to be involved in music?

Of course, just like I encourage them to do sports and other activities. But it's natural that music is all around them. I really wouldn't want them to choose music as a profession. There's no sense in pushing them into a particular career. Our profession is all about luck – you can be very talented, but sometimes that's not enough. And we also need to consider how successful their dad is – it wouldn't be easy for them to have a musical career in our shadow.

Your husband is the opera singer Adam Plachetka, who is currently based in Vienna but performs all around the world. What is your family life like? Do you travel with him on his tours, to the USA or other countries?

If time permits and we plan it well in advance, I like taking my daughters to see their dad overseas. We visit him as much as we can, because he's away a lot of the time and it's not easy for a family to bond at a distance – though Skype and Facetime make it a bit

PEOPLE

Kateřina Kněžíková

Sopranistka Kateřina Kněžíková (1982) je rodáčkou z Bohumína. Absolvovala Pražskou konzervatoř a Hudební a taneční fakultu Akademie múzických umění v Praze. Od roku 2006 je členkou národního divadla v Praze a v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě (NDM) působí jako stálý host. Za roli Julietty v opeře Bohuslava Martinů Julietta aneb Snář uvedenou NDM byla v roce 2019 oceněna Cenou Thálie. S Jiřím Bělohávkem natočila novou oficiální verzi české hymny. Je vdaná za pěvce Adama Plachetku, s nímž má dvě děti.

Kateřina Kněžíková

The soprano Kateřina Kněžíková (1982) was born in Bohumín. She studied at the Prague Conservatory and the Prague Academy of Performing Arts. Since 2006 she has been a member of the National Theatre in Prague and a permanent guest singer at the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava. In 2019 she won the Thálie award for the title role in Bohuslav Martinů's opera Julietta. She recorded a new version of the Czech national anthem with Jiří Bělohávek. She is married to the singer Adam Plachetka, and they have two children.

Pokud mě nebo manželka Janáčkova filharmonie ke spolupráci do nové koncertní haly pozve, nevidím důvod, proč nabídku nepřijmout a neužít si koncert v novém.

If the Janáček Philharmonic invites me or my husband to perform with them in the new concert hall, then I see no reason why I wouldn't accept the offer and enjoy a concert there.

Kateřina Kněžiková s manželem Adamem Plachetkou.

Kateřina Kněžiková with her husband Adam Plachetka.

kolem sebe, logicky, nejvíce. Rozhodně bych si nepřála, aby se hudbě věnovaly jako svému povolání. Tlačit je do něčeho konkrétního nemá smysl. Naše profese je o velkém štěstí, a i když je člověk dobrý, mnohdy to nemusí stačit. A ještě musíme brát v úvahu aspekt úspěšnosti jejich tatínka a myslím, že to srovnání by asi pro ně nebylo nejsnadnější.

Připomeňme čtenářům, že vaším manželem je pěvec Adam Plachetka, který má angažmá ve Vídni, avšak hostuje v operách prakticky po celém světě. Jak vlastně vypadá rodinný život dvou vyčerpaných pěvců? Jezdíte s ním na jeho „štace“, například do USA?

Pokud čas dovolí a naplňuje to s velkým předstihem, ráda se s holčičkami za manželem do zámoří vypravuji. Jezdíme za ním co nejvíce, protože muž je pryč opravdu velice často a není jednoduché se jako rodina stmelovat na dálku. I když dnešní doba skypů a facetimů je víc než skvělá. Holčičky cestování snášejí velice dobře, takže mě při dlouhých letech netrápí a všechny si to snažíme užít, i když je to teď se dvěma dětmi náročnější. Náš život se odvíjí od toho, zda je či není manžel doma. Pro ten druhý případ je mi vždy k ruce rodina, která mi pomáhá děti hlídat a já se tak mohu soustředit na práci. V tom je velká výhoda. Bez nich a bez dokonale zvládnuté logistiky by to jednoduše nešlo.

Vystupujete s manželem společně v operách nebo na koncertech?

Těch příležitostí bohužel není tolik. Ale snažíme se vymýšlet možnosti, jak se spolu na koncertním pódiu nebo jevišti potkat. Je to vždy párkrát do roka a o to víc si to užíváme a jsme šťastní za to málo.

Spolu jste také nazpívali s Českou filharmonií pod taktovkou Jiřího Bělohlávka dvě verze české hymny. V čem se liší od předchozích verzí a kolik variant české hymny vůbec existuje?

Vznikly čtyři verze oficiální podoby české hymny. Orchestrální, dvě sólové verze a varianta se sborem. Přičemž se sólovým hlasem šlo o první oficiální verzi vůbec. Do té doby existovala jen orchestrální verze. Byla to pro nás obrovská čest, i když v prvopočátku jsme vůbec nevěděli, k jaké příležitosti se nahrává ní chystá.

easier. Our daughters don't mind travelling, so I can relax during long flights and we all try to enjoy it, though obviously with two young children it's a bit more difficult. Our life depends on whether my husband is at home or not. If he's away, then I always have my family: they help look after the kids and I can focus on my work. That's a big advantage – without them, and without careful logistical planning, it simply wouldn't be possible.

Do you and your husband perform together in operas or concerts?

Unfortunately there aren't many opportunities. But we try to think of ways of meeting up on the stage or the concert podium. We only manage it a couple of times a year, so we really make the best of that short time.

You sang together in two versions of the national anthem, with the Czech Philharmonic conducted by Jiří Bělohlávek. How were those versions different from previous ones, and how many versions are there?

There are now four official versions of the Czech national anthem: one orchestral, two solo, and one with a choir. The solo version we did was the first ever: before that, there was just the orchestral one. It was a huge honour for us, though at first we had no clue what the recording would be used for.

You've performed a lot in Ostrava and spent lots of time here. What do you like about the city? How has it changed?

Since I've been returning to Ostrava regularly, the city has changed unbelievably. There are lots of great cafés and interesting places. It all seems cleaner now, better maintained. Ostrava has huge cultural potential, with great musicians, and other musicians enjoy coming here to perform. They all praise its unique atmosphere and good working environment.

Do you have any favourite places in Ostrava where you like going for a stroll, or a favourite café?

Because I'm very busy and I travel a lot with my daughters, I don't have much time for strolls or other leisure activities. But I never miss the chance to have lunch or a coffee with friends at the Fér Café, where the owner can magic up some amazing creations on a plate. His desserts are just perfect.

Hodně jste hrála v Ostravě a trávila jste tady nějaký čas. Co máte na Ostravě ráda? Vnímáte její proměnu?

Za tu dobu, co mám možnost se do Ostravy pravidelně vracet, se město neuvěřitelně proměnilo. Je tady spousta příjemných kaváren a zajímavých míst. Město je dle mého soudu čistější a udržovanější. Ostrava jako kulturní město má úžasný potenciál se skvělými hudebníky a ti přespolní se sem velice rádi vrací a chválí si nezaměnitelnou atmosféru a příjemné pracovní prostředí.

Máte v Ostravě nějaké oblíbené místo, kam se třeba chodíte procházet, nebo oblíbenou kavárnu?

Vzhledem k velké vytíženosti a také faktu, že se snažím všude cestovat s dcerami, mi mnoho času na procházky či jiné kratochvíle nezbyvá. Co si ale nenechám nikdy ujit, je oběd či káva u přátel ve Fěr Café. Kavárna, kde vám jejich majitel vykouzlí na talíři úžasnou domácí dobrotu. Jeho sladké variace nemají chybu.

V Ostravě se připravuje nová koncertní hala podle návrhu amerického studia Steven Holl Architects. Má být nejmodernější ve střední Evropě. Budete si chtít v této hale zaspívat, třeba společně s manželem? Zpívala jste v podobné hale a v čem to je jiné než v klasickém operním domě?

Moc tomuto záměru fandím a myslím, že si to Ostrava a její Janáčkova filharmonie víc než zaslouží. Já jen doufám, že bude při provedení kladen velký důraz na akustiku, aby stavba byla opravdu tím prostorem, jak se navenek prezentuje. Ne úplně akusticky ideální sál už filharmonici mají. Ono ani nejde tak o to, jak vypadá hala zvenčí, nýbrž jak je funkční zevnitř. A pro mě jako pro umělce je samozřejmě nejdůležitější prostor, kde dělám svou práci. Máme spoustu krásných historických budov, jenže zpívá se v nich špatně. Pak jsou nové budovy, které třeba nenaplnují estetickou představu, ale pocit při provedení a pro poslech je komfortní. V podobných prostorech jsem zpívala mnohokrát. Srovnávat však operní jeviště s koncertními pódii lze jen těžko. Na každé patří jiný repertoár a jinak se pracuje s akustikou prostoru. Pokud mě nebo manžela Janáčkova filharmonie ke spolupráci do nové koncertní haly pozve, nevidím důvod, proč nabídku nepřijmout a neužít si koncert v novém. Moc držím palce.

Kateřina Kněžíková jako Rusalka v Národním divadle moravskoslezském.

Kateřina Kněžíková as Rusalka at the National Moravian-Silesian Theatre.

Ostrava is planning to build a new concert hall designed by the American studio Steven Holl Architects, which will be the most modern venue of its type in Central Europe. Will you want to perform there? Have you sung in a similar hall, and is it different from a classic opera house?

I'm a big fan of the project, and I think that Ostrava and the Janáček Philharmonic really deserve it. I hope that when they're building it, they put great emphasis on the acoustics, so the inside of the hall will be as impressive as the outside. The orchestra already has a hall with poor acoustics. It's less important what the building looks like than how well it functions on the inside – for me as an artist, that's the most important place, where I do my work. We have many beautiful historic buildings, but they're no good for singing. Then there are new buildings which are perhaps not very aesthetically pleasing, but for performers and audiences they're excellent. I've sung in places like that many times. But it's hard to compare an opera house with a concert hall. They're designed for different repertoires, and their approach to acoustics is different. If the Janáček Philharmonic invites me or my husband to perform with them there, then I see no reason why I wouldn't accept the offer and enjoy a concert there. So I'm hoping it all turns out well.

V ostravské opeře Romeo a Julie z roku 2011.
Performing in Romeo and Juliet, Ostrava 2011.

Ondřej Kolář:

Českoslovenští tankisté byli opravdovými hrdiny

Ondřej Kolář:

The Czechoslovak tank brigade was full of real heroes

30. dubna uplynulo 75 let od osvobození Ostravy. Průběh Ostravské operace přiblížil historik Ondřej Kolář.

On 30 April it will be 75 years since the liberation of Ostrava. Historian Ondřej Kolář talked about the Ostrava operation.

Byla Ostravská operace v březnu a dubnu největší bojovou operací druhé světové války na našem území? Když vezmeme území dnešní České republiky, Ostravská operace znamenala koncentrací nasazených sil na malém prostoru největší vojenskou operaci. Náš region tehdy zažil skutečně nejintenzivnější boje.

Koresponduje to s Hitlerovým výrokem Když vydáte Moravskou Ostravu, vydáte Německo? Jednalo se o reálné tvrzení?

V zásadě Hitlerův výrok v kontextu vývoje na bojištích můžeme považovat trochu za nadzazený, jde o vyjádření politika a samozřejmě šlo o propagandu. Pravdou je, že když Němec-

Was the Ostrava operation in March and April 1945 the largest military operation of WW2 in what is now the Czech Republic?

The Ostrava operation had a huge concentration of forces in a small area, so yes, it was the largest military operation of the Second World War here, with the most intense fighting.

Hitler said: If you lose Ostrava, you lose Germany. Was that a realistic assessment of the situation?

In the context of developments at the time, Hitler's statement was perhaps slightly exaggerated – it was a political statement, and of course it was propaganda. It's true that Ostrava was crucial for the German war effort

ko přišlo v únoru 1945 o Porýní, Ostrava stále jela na plné obrátky. Těžily se stovky tun uhlí denně, fungovaly železárny. Byla křižovatkou železničních tratí z dnešního Slovenska, Polska a Rakouska. Pro zásobování fronty, přesuny vojenských jednotek a evakuaci civilistů měla zásadní význam. Ovšem výrok, že Ostrava je klíčová pro udržení Německa, je nadsazený. Německo by se neudrželo a válku by stejně prohrálo.

Nemohla Rudá armáda jet přímo na Berlín a Ostravsku se vyhnout?

Ostrava byla trochu ve stínu tažení na Berlín. Sovětští vojáci tady neměli až tak velkou převahu v technice a vojácích, a to byl také jeden z důvodů, proč se první pokus o průlom od Strumieně a Těšína nepodařil. Hlavní důvod, proč nebylo možné toto území pomínout, byla snaha vázat zde velké počty německé armády. Nacházela se zde Schörnerova skupina armád Střed, která na území protektorátu čítala kolem tři čtvrtě milionu mužů, měla tanky a letadla. Panovaly obavy, že kdyby postup na Berlín šel jen přes východní Prusko, mohl jim Schörner vpadnout do zad a ovlivnit tak boje pro Berlín. Takže ostravská operace částečně uvolnila ruce Žukovovi v bojích o Berlín.

Když říkáte, že zde nebyla až tak velká sovětská převaha, o jaké počty na obou stranách se jednalo?

V průběhu operace se počty měnily a hlavně z německé strany nemáme přesná čísla. Známe jednotky, které tady bojovaly, jejich tabulkové stavy, jenže ty asi nebyly naplněné. Také víme, že k Ostravě se průběžně stahovaly divize od Vídně. Chvilí bojovaly a poté se zase vracely zpátky. Z toho je vidět, jak Němci hasili situaci na bojištích podle momentální potřeby a své jednotky různě přesunovali. Na sovětské straně se do Ostravské operace zapojilo 250 tisíc vojáků, na německé straně odhadem 155 tisíc vojáků. Nebyla to tedy ani dvojnásobná převaha. Uvádí se, aby mohla být ofenzíva úspěšná, že by převaha měla být 3:1. Navíc u těžké techniky, konkrétně u samohybných děl a tanků, byly síly vyrovnané. Každá strana měla 300 kusů této bojové techniky. Československá tanková brigáda z pohledu těžké techniky představovala významnou sílu. Měla 50 tanků a ty hrály v Ostravské operaci poměrně významnou roli.

Než se budeme zabývat pozemními boji, popište, jak to vypadalo s letectvem.

Na německé straně tvořili letecký personál většinou mladí piloti s nepřilíš kvalitním

– mining hundreds of tonnes of coal a day, making iron and steel. It was a major railway junction with links to Slovakia, Poland and Austria, so it was also crucial for supplying the front, moving troops around and evacuating civilians. Nevertheless, the idea that Ostrava was the key to winning or losing the war is not quite true: even if the Ostrava operation had failed, Germany would have collapsed anyway.

Could the Red Army have headed straight for Berlin and avoided Ostrava?

Ostrava was rather in the shadow of the great advance on Berlin. Here the Red Army didn't outnumber the Germans substantially and that's one of the reasons why the first attempt to break through the German front line – westward from Strumien and Těšín – failed. The main reason for Ostrava's importance is that the Soviets wanted to tie up lots of German troops here. There was Schörner's Army Group Centre, which had around 750,000 men in the Protectorate, plus tanks and planes. The Soviets feared that unless they targeted Ostrava, Schörner could attack them from the rear and weaken them in the battle for Berlin. So the Ostrava operation helped Zhukov in his quest to take Berlin.

What were the numbers fighting on both sides?

The numbers fluctuated during the operation, and we don't have precise figures, mainly for the German side. We know which units fought, and what their ideal numbers were, but the real numbers were probably smaller. So we know that divisions from Vienna were transferred here, fought for a while, then returned. The Germans were trying to rescue the situation on various battlefields, and they moved troops around as they needed. There were 250,000 Soviet troops involved in the Ostrava operations, and around 155,000 Germans, so the Red Army didn't even have twice the numbers. It's generally said that for an offensive to be successful, the ratio needs to be 3:1. And in terms of self-propelled guns and tanks, the two sides were about even; each had around 300. The Czechoslovak tank brigade was a major contributor – it had 50 tanks, and they played an important role in the operation.

Before we move on to the ground battle, what was the situation in the air?

Most of the German pilots were young and poorly trained. The Luftwaffe didn't have

Mikuláš Končický se účastnil bojů o Ostravu. Mikuláš Končický fought to liberate Ostrava.

Tankista Bedřich Opočenský vjel na Říšský most jako druhý a střílel po Němcích, kteří zničili tank Nikolaje Ivasjuka. Bedřich Opočenský from the Czechoslovak tank unit was the second person to reach the Sýkora bridge, shooting at the Germans who had destroyed Nikolai Ivasyuk's tank.

Velitel tanku Josef Šerák u památníku ve Slezské Ostravě. Tank commander Josef Šerák at the memorial in Slezská Ostrava.

Ondřej Kolář

Historik Ondřej Kolář absolvoval obor historie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a postgraduální doktorské studium zaměřené na české dějiny. Je vedoucím oddělení historického výzkumu – Slezského ústavu Slezského zemského muzea v Opavě. Vydal několik monografií, v nichž se zabývá činností Olomouckého pluku v první světové válce, polskou a německou menšinou ve Slezsku, Slezskem a Ostravskem v letech 1918 až 1938 nebo fungováním meziválečného policejního aparátu. Podrobně se zabývá také Ostravskou operací v březnu a dubnu 1945.

Ondřej Kolář

Historian Ondřej Kolář studied at the Faculty of Arts, Palacký University in Olomouc, and wrote his doctoral thesis on Czech history. He is the head of the historical research department at the Silesian Institute, part of the Silesian Museum in Opava. He has published several monographs about the role of the Olomouc regiment in the First World War, the Polish and German minorities in Silesia, the Ostrava region and Silesia between 1918 and 1938, and the police authorities between the wars. He is also a specialist on the Ostrava operation in March and April 1945.

výcvikem. Luftwaffe neměla dostatek pohonných hmot. Další věcí je stav letišť. Američané a Sověti od roku 1944 bombardovali protektorát a zaměřovali se i na letiště. Luftwaffe proto v dubnu 1945 již zasahovala do bojů jen minimálně, letecké souboje byly výjimkou. Němci vzlétali ze vzdálenějších míst, k Ostravě z letišť u Brna a Prahy. Víme, že v první a druhé fázi Ostravské operace německé bombardovací letouny napadaly postupující sovětské jednotky a zásobovací oddíly. V dubnu Luftwaffe svou činnost omezila a z té doby máme zaznamenán pouze jediný vzdušný souboj pilotů 1. československé smíšené letecké divize. Úkolem našich letců bylo útočit na pozemní cíle.

Vraťme se k počátku Ostravské operace. Proč se nezdařil první průlom?

Původní záměr byl, aby Rudá armáda postupovala rovinným terénem od Strumieně k Těšínu a k Ostravě by došla od východu – od Michálkovic a Slezské Ostravy. Jenže jednotky omezila nepřízeň počasí. V první polovině března byl terén rozbahněný, těžká technika se probíjela terénem pomalu a kvůli špatnému počasí nevzlétali piloti, takže pozemní vojska neměla leteckou podporu. A protože se hlavní síly Rudé armády soustředily do Pruska, aby mohly dobýt Berlín, neměla zde Rudá armáda potřebnou převahu. Možná také trochu podcenila obranyschopnost Němců. O významu bojů pro Němce svědčí skutečnost, že situaci na frontu přijel několikrát zkontrolovat maršál Schörner.

Kdy Rudá armáda změnila plán na dobytí Ostravska?

Někdy kolem 17. března. Tehdy 60. armáda 1. Ukrajinského frontu při tažení pruským Slezskem obsazovala okolí Ratiboře. Tím se zrodil nápad, že když se Ostrava nedá dobýt od Těšína, šla by dobýt přes Opavsko a Hlučínsko. To se také stalo a v poslední dekádě března se do bojů zapojila i 1. československá samostatná tanková brigáda.

Narazily jednotky na československé opevnění z konce 30. let?

Ano, v polovině dubna. Na Opavsku, Hlučínsku na linii podél řeky Opavy, u Štítiny, Mokřých Lazců a Háje se útočící jednotky potýkaly s předválečným opevněním, které se stalo součástí německé obranné linie. Ta se především opírala o přírodní překážky, návrší, hory, říční toky a také o železniční násypy, za které se kryla pěchota, děla a tanky. To je příklad bojů u Bolatic. V neposlední řadě Němci využívali opevněné vesnice, kdy

enough fuel. Another factor is the condition of the airports: from 1944 onwards the Americans and Soviets carried out air raids on the Protectorate, and their bombing targets included airfields. So in April 1945 the Luftwaffe only played a minimal role in the fighting; air battles were rare. The Germans flew to Ostrava from airfields further away, near Brno and Prague. We know that in the first and second phases of the Ostrava operation the German bombers attacked the advancing Soviet forces and supply units. But in April that stopped – and there's only one recorded air battle featuring the Czechoslovak 1st mixed air division. Our pilots' task was to attack German units on the ground.

Why did the first attempt in the Ostrava operation fail?

The original plan was for the Red Army to move across the flat terrain from Strumieně to Těšín and reach Ostrava from the east, via Michálkovice and Slezská Ostrava. But poor weather hindered progress. In early March the ground was muddy, and the heavy vehicles found it difficult to advance. The pilots couldn't fly due to the weather, so the ground units had no air support. And because the Red Army was focusing mainly on Prussia and the advance on Berlin, it did not have enough troops here. Perhaps the Soviets slightly underestimated the Germans' defences. The operation was very important for the Germans, and Field Marshall Schörner himself inspected the front on several occasions.

When did the Red Army change its plans?

Sometime around 17 March. The 60th army of the 1st Ukrainian front took the town of Ratibor in Prussian Silesia. This gave them the idea of taking Ostrava not from the east, but via Opava and Hlučín. So the Red Army changed its plans, and in the last ten days of March the 1st Czechoslovak tank brigade joined the fighting.

Did the units have to take the fortifications built by Czechoslovakia in the late 30s?

Yes, in mid-April. The pre-war fortifications were used by the Germans as part of their defensive line in the Opava and Hlučín regions and near Štítina, Mokřé Lazce and Háj. Most of the line was based on natural obstacles – hills, rivers, railway embankments that hid the infantry, artillery and tanks. That's what happened near Bolatic. The Germans also set up defensive structures in villages, so there

se opevnili přímo v zástavbě. Proto také škody na civilních objektech byly enormně veliké.

Československá opevnění Němci využívali jako kryty pro ostřelovače a posádky s pancéřovými pěštními, také jako pozorovatelný a kryty pro tanky a samohybná děla, která zpoza bunkrů vyjízděla a střílela po útočících jednotkách a zase se za bunkry schovávala. Opevnění se ale příliš využít nedalo, pevnosti byly částečně dostavěné, z těch dokončených Němci v počátku války vytrhali všechny pancéřové prvky a vzduchotechniku, kterou odváželi do pevností na Atlantský val. Takže bunkry byly doslova vybrakované.

Když se Němci opevňovali ve vesnicích před Ostravou, proč se neopevňovali v samotné Ostravě?

Předpokládali, že v samotném městě se nebude bojovat. Opevnili se před Ostravou a věřili, že postupující jednotky zadrží. Když se fronta v posledních dubnových dnech blížila k Ostravě, Němci začali ustupovat. Navíc do pohybu se dala Grečkova 1. gardová armáda u Těšína a Ostrava se ocitla v kleštích ze tří stran. Němci se začali stahovat koridorem u železniční trati na Frýdek, což jim otvíralo cestu do vnitrozemí. Vzhledem k postupu fronty a hrozbě obklíčení se v Ostravě už nestačili opevnit.

Rudá armáda do Ostravy vnikla brodem přes Odru v Zábřehu. Jak úporné tam byly boje?

Rudá armáda bojovala o přechod Odry v noci z 29. na 30. dubna. O intenzitě boje svědčí 179 padlých sovětských vojáků. Vojákům pomáhal i domácí odboj, lidé šli vstříc postupujícím jednotkám a naváděli je. Mezi nimi byl i budoucí ředitel Vítkovických železáren Rudolf Peška. Po překonání Odry rudoarmějci vytvořili předmostí. Rychlost postupu na Ostravu překvapila československé tankisty, kteří zůstali u Klimkovic. Velitelé je povolali do boje, takže do Ostravy vjeli 30. dubna ráno, aby se do Ostravy dostali mezi prvními. Naši tankisté tvořili malé skupinky, většinou o dvou či třech tancích. Dělal průzkum bojem a sondovali, jak to vypadá s německou obranou. Několik tankistů se dostalo do centra Ostravy až k Říšskému mostu, dnešnímu mostu Miloše Sýkory.

Kudy se českoslovenští tankisté dostali ze Zábřehu až k Sýkorovu mostu?

Dlužno říct, že tankisté nebyli z Ostravy, místní poměry neznali, až na jednu výjimku, kterou byl tankista Jiří Brabec, ten se ale

was terrible damage to civilian buildings. The Germans used the pre-war fortifications as sniper posts and Panzer positions, and also as observation posts and defences for tanks and self-propelling guns, which came out from behind the forts and fired before hiding again. But they couldn't make much use of the fortifications, because Czechoslovakia had not finished building them when the Germans invaded, and at the beginning of the war the Germans removed all the armoured components and installed them in forts along the Atlantic Wall, so the Czechoslovak forts had been stripped of equipment.

If the Germans built fortifications in the villages near Ostrava, why did they not do so in the city?

They didn't expect fighting to reach Ostrava itself. So they built fortifications outside the city and were confident that they would repel the Soviet advance. When the front moved close to Ostrava in the last days of April, the Germans began to retreat. And then Grechko's 1st Guard Army advanced from Těšín, so Ostrava was surrounded on three sides. The Germans retreated along the railway line to Frýdek, giving them access to the rest of the Protectorate. So as the front moved towards Ostrava and they were threatened with being surrounded, they never managed to fortify the city.

The Red Army entered Ostrava by fording the Odra in Zábřeh. How fierce was the fighting?

The Red Army fought to cross the Odra on the night of 29-30 April. The battle was intense; 179 Soviet soldiers lost their lives. They were helped by the local resistance, who guided them to the best spot. One of these resistance fighters was the future director of the Vítkovice ironworks, Rudolf Peška. Having crossed the river, the Red Army established a bridgehead. The speed of their progress surprised the Czechoslovak tank unit, which was still in Klimkovic. They were ordered into action, and on the morning of 30 April they were among the first units to enter Ostrava. The unit was divided into small groups, each with two or three tanks. They carried out advance surveys of the German defences. Some of the troops reached the Reich bridge in the city centre – today known as Miloš Sýkora bridge.

How did the Czechoslovak tanks get from Zábřeh to the Sýkora bridge?

They didn't know the terrain, because they weren't from Ostrava – with one exception, Jiří Brabec, though he didn't take part in

Československý tank projíždí Nádražní ulicí.
A Czechoslovak tank driving along Nádražní Street.

Rudoarmějci v Ostravě.
The Red Army in Ostrava.

Vojenská technika v ulici 28. října ve směru k Sýkorovu mostu.
Military units in 28. října Street heading towards the Sýkora bridge.

Ulice ovládla dobrá nálada.
Joy in the streets.

Tanky před ostravskou Novou radnicí.
Tanks outside Ostrava's city hall.

cesty k Sýkorovu mostu neúčastnil. Pomáhali jim obyvatelé Ostravy. Ze Zábřehu se vydali na Vítkovice. Tam je místní lidé varovali, že v železárnách je silná německá posádka, proto se jí vyhnuli. S odporem se střetli až na mostě. Dodnes není jasné, jaké rozkazy k postupu do centra města dostali. Tankista Bedřich Opočenský vzpomínal, že k jízdě do centra dostal rozkaz od majora Janka. Podle jiných svědectví víme, že zástupce velitele brigády major Šrámek se rozčiloval, že tankisté postupem do centra příliš riskovali. Asi každý vydal jiný rozkaz. Nicméně v Ostravě zavládlo nadšení, českoslovenští tankisté byli obyvateli města opravdu srdečně vítáni.

Můžete zhodnotit roli našich tankistů při osvobozování Ostravy?

Na jejich roli je třeba podívat se celkově, nejen při osvobozování města. V Ostravě se již tolik nebojovalo, protože vojska porazila nepřítele na přístupech na Opavsku a Hlučínsku. Právě tam sehrála naše tanková brigáda velmi významnou roli. Příkladem jsou boje ve Velké Polomi. Němci se tam opevnili a dvakrát odrazili sovětskou pěchotu. Až při třetím útoku je podpořili naši tankisté a díky nim se podařilo zdolat německou obranu. Předtím se účastnili důležitých bojů v Bolaticích, Štítině a Kravařích. Zejména u Štítiny museli překročit řeku, železniční násep, útočili do kopce a vše skvěle zvládli. Proto je právem můžeme označit za hrdiny.

Ještě připomenu událost z 16. dubna u Bolatic. Tam se Opočenský se svým tankem dostal do obklíčení. Na pomoc mu vyrazili další českoslovenští tankisté, jenže v cestě jim stál násep. Když přes něj přejížděli, museli zpomalit, najednou byli na ráně Němcům. Věděli to, přesto takové velké riziko podstoupili a Opočenskému pomohli dostat se z obklíčení. V této situaci se opravdu vyznamenali. Neměli bychom ale zapomenout ani na hrdinství Ostravanů. Třeba na to, že Sýkorův most nebyl jediný zachráněný. Ostravané se zasloužili o zachování dalšího mostu.

Můžete tuto událost přiblížit?

Němci zaminovali železniční most přes Ostravici u Žofiiny hutí. Dozvěděli se to členové domácího odboje a vydali se k mostu. 30. dubna se u mostu strhla přestřelka. Most se podařilo zachránit. V boji však zahynul Josef Brabec, otec tankisty Jiřího Brabce, který se ten den vracel s tankovou brigádou do své vlasti, do rodné Ostravy. Až v centru města se dozvěděl, že u mostu zahynul ten den jeho otec. Je to smutný příběh.

the advance to the bridge. They were helped by local people. From Zábřeh they headed for Vítkovice, but locals warned them that there was a strong German presence at the ironworks, so they changed their route. They didn't meet any resistance until they reached the bridge. It's still not clear what their orders were. One of the unit's members, Bedřich Opočenský, recalled that Major Janko had given the order to head for the city centre. Other witnesses say that Major Šrámek, the deputy commander, was angry because he thought that heading directly for the centre was too risky. It appears that both majors issued different orders. But it was a joyful advance, as the tank crews were welcomed warmly by the local people.

What was the role of the Czechoslovak tank troops in liberating Ostrava?

We need to consider their role in its entirety, not only in liberating the city. The fighting in Ostrava was quite light, because the enemy had been defeated outside the city, around Opava and Hlučín. And our tank troops played a huge role there. The Germans dug in and twice repelled the Soviet infantry. On the third attempt they were supported by our tanks, and they managed to break through. Previously the Czechoslovak tanks had fought important battles at Bolatice, Štítina and Kravaře. At Štítina they had to cross a river and a railway embankment, then attack uphill – and they succeeded. So they truly were heroes.

I'd also like to recall an incident near Bolatice on 16 April. Opočenský and his tank were surrounded, and other Czechoslovak tanks came to their rescue, but they had to cross an embankment. That slowed them down, making them a prime target for the Germans. They were aware of the huge risk, but they still helped. And we shouldn't forget the heroism of Ostrava's people – the Sýkora bridge wasn't the only bridge they saved from destruction.

Could you give more details?

The Germans had put explosives on the railway bridge over the Ostravice near the Sophienhütte ironworks. Members of the local resistance heard about it, and headed for the bridge. On 30 April there was an exchange of fire there, and they managed to save the bridge. Josef Brabec, the father of Jiří Brabec from the tank unit, lost his life there, on the same day that his son returned to his home city. Jiří heard the news when he reached the city centre. It's a sad story.

75 let od osvobození Ostravy

75 years since the liberation of Ostrava

Ostravané si každoročně připomínají výročí osvobození Ostravy 30. dubna. Letos uplynulo od osvobození města 75 let.

Jednotky Rudé armády bojovaly o vstup do města u brodu přes řeku Odru v Zábřehu v místě nazývaném U Korýtká. O úpornosti bojů svědčí 179 zahynulých sovětských vojáků. Následné střety se odehrály v Hulvácké, Závodní, Dolní a Zimmerlové ulici. Jednotky Rudé armády poté rychle postupovaly do centra města, českoslovenští tankisté se dostali až k Říšskému mostu (nyní most Miloše Sýkora). Osvobozování Ostravy skončilo 2. května obsazením Radvanic.

Osvobozovací boje nezpůsobily v Ostravě větší materiální škody, válka však zasadila městu citelné rány. Během bombardování v letech 1944 a 1945 zahynulo přibližně 600 osob. Osm tisíc občanů židovského původu a 800 Ostravanů zahynulo v koncentračních táborech nebo bylo popraveno.

Each year, Ostrava's citizens commemorate the anniversary of their city's liberation on 30 April 1945. This year it will be 75 years since the Red Army put an end to the Nazi occupation.

They entered the city by crossing the Odra River in Zábřeh at a place called U Korýtká. The battle was fierce; 179 Soviet soldiers lost their lives. There were clashes in Hulvácká, Závodní, Dolní and Zimmerlova Streets, and then the Red Army advanced rapidly into the city centre; a Czechoslovak tank unit reached the "Reich bridge" (now Miloš Sýkora bridge). The liberation was completed on 2 May when the Soviet forces took Radvanice. Ostrava did not suffer serious material damage, but the war took a heavy toll on the city's people. Around 600 people died in air bombing during 1944 and 1945. Eight thousand Jewish citizens and eight hundred non-Jewish citizens died in the concentration camps or were executed.

Ostrava zažila působivé oslavy 70. výročí osvobození v roce 2015.

In 2015, Ostrava has seen impressive celebrations of the 70th anniversary of liberation.

75

**OSTRAVA
NEZAPOMÍNÁ
1945—2020**

Ostravský vědec učí buňky likvidovat rakovinné nádory

An Ostrava scientist is teaching cells to destroy tumours

Michal Šimíček v Ostravě vyvíjí metody pro léčbu nádorů.
Michal Šimíček is developing a pioneering cancer treatment method in Ostrava.

Novou cestu, jak zničit rakovinné nádory, hledá ostravský vědec Michal Šimíček. Za svou práci získal v roce 2019 vědeckou cenu Neuron v kategorii pro mladé talentované vědce v oboru medicína.

V jím založeném výzkumném centru fungujícím ve Fakultní nemocnici Ostrava zkoumá buněčné procesy, které vedou ke vzniku nádorů. Pak geneticky upraví další buňky tak, aby cíleně ničily nádor. „Buněčná terapie v krátké době přinese revoluci do léčby rakoviny. Naučí buňky imunitního systému cílenou likvidaci nádoru. Je proto mnohem efektivnější a má výrazně méně vedlejších účinků než chemoterapie nebo biologická léčba. Buněčnou terapii jsme rovněž různě programovat a přizpůsobovat lze tomu, jakým se nádor mění,“ popsal Michal Šimíček.

Ostrava scientist Michal Šimíček is exploring a new way of treating cancer by destroying tumours. In 2019 he won the Neuron science award in the category for young medical researchers. He has set up a research centre at Ostrava University Hospital where he is researching cellular processes which lead to the formation of tumours. His new method involves genetically modifying other cells so that they will destroy the tumour. He gave more details: “Cell therapy will soon bring a revolution to cancer treatment by teaching immune cells to target and destroy tumours. It’s much more effective than chemotherapy or biological treatments, and its side effects are much milder. Cell therapy can also be programmed and adapted as the tumour changes over time.”

VĚDA A VÝZKUM

Tým pod Šimíčkovým vedením zkoumá, jak nádor v těle člověka vzniká, proč se stává odolným vůči současným lékům a poté vyvíjí buněčné terapie. „Tento typ léčby již existuje, ale není ve větším měřítku využíván, protože náklady na jednoho pacienta a jednu dávku stojí 10 až 15 milionů korun. Aby léčba byla zcela úspěšná, je potřeba několika dávek. V našem výzkumu se snažíme dramaticky snížit náklady tak, aby buněčná terapie byla dostupná širokému spektru pacientů,“ uvedl ostravský vědec.

Vědci pracují s genetickou informací imunitních buněk. Umějí je naprogramovat tak, aby na svém povrchu nesly receptor, který identifikuje strukturu v nádorových buňkách

Šimíček's team is investigating how tumours are formed in the human body and why they become resistant to current medicines; on this basis the team is developing cell therapy techniques. Šimíček explained: "This type of treatment already exists, but it's not widely used because the costs per patient and per dose are between 10 and 15 million CZK. To ensure that the treatment is completely successful, you need several doses. In our research we're trying to dramatically reduce costs and make cell therapy accessible to a wide range of patients."

The scientists are working with genetic information from immune cells. They can programme these cells to have a receptor on

Buněčná terapie v krátké době přinese revoluci do léčby rakoviny. Naučí buňky imunitního systému cílenou likvidaci nádoru. Je proto mnohem efektivnější a má výrazně méně vedlejších účinků než chemoterapie nebo biologická léčba.

Cell therapy will soon bring a revolution to cancer treatment by teaching immune cells to target and destroy tumours. It is much more effective than chemotherapy or biological treatments, and its side effects are much milder.

a dokáže buňku také aktivovat. Ta pak likviduje nádorové buňky. Důležitý je i druhý krok, aby se imunitní buňka nestala nebezpečím pro okolní tkáň. Je do ní vložen „sebevražedný“ gen, který je aktivován podáním příslušného léku, a buňky se samy zničí.

Léčba je vhodná pro pacienty, kterým se nádorové onemocnění vrací. Imunitní buňky se chovají jako očkování a v těle pacienta mohou přežívat několik měsíců až jeden rok. Jestliže se onemocnění vrací, buňky se samy zaktivují a opět začnou ničit vznikající nádory. Velkou výhodou je, že léčba je cílená a buňky rozeznávají konkrétní typ nádoru.

„V rámci klinické studie podáváme pacientům na klinice hematologie Fakultní nemocnice Ostrava naše buněčné preparáty. „Léčbu zatím využíváme pro hemato-onkologická onemocnění. V budoucnu by se dala aplikovat i při léčbě nádorů jiných tkání,“ věří Michal Šimíček.

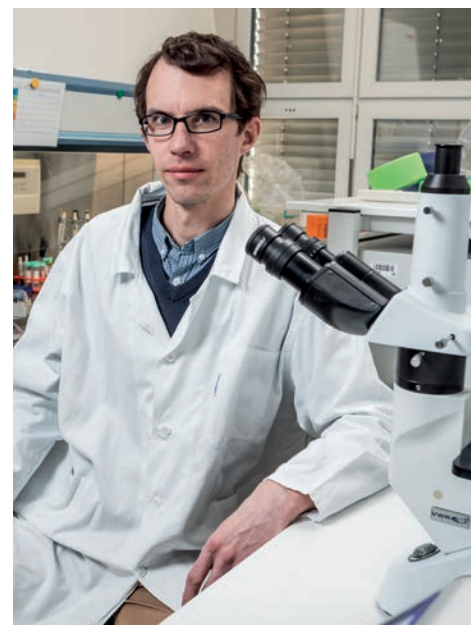
their surface which identifies the structure of tumour cells and can also activate the immune cell so it destroys the tumour cells. The second step is important: in order to ensure that the immune cell does not become a danger to the surrounding tissue, a "suicide" gene is inserted into it which is activated when the patient takes the medicine, and the immune cells destroy themselves.

The treatment is suitable for patients with recurring tumours. Immune cells work similarly to vaccination, and can survive several months (up to a year) in the body. If the cancer returns, the cells activate themselves again and start to destroy the tumours. The treatment is targeted: the immune cells can recognize a specific type of tumour. Šimíček concluded: "In a clinical study we're testing our method on hospital patients with blood cancers. In the future we'll be able to apply the technique to treat tumours in other tissues."

SCIENCE

RNDr. Michal Šimíček, Ph.D.

RNDr. Michal Šimíček, Ph.D. se narodil v roce 1985 v Trnávce u Příbora. Vystudoval imunologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, biomedicínu na univerzitě v belgické Lovani v Belgii a několik let pracoval v Medical Research Council v britském univerzitním městě Cambridge. Z britského špičkového vědeckého pracoviště přešel do Ostravy a působí na Ostravské univerzitě. Založil nové biomedicínské výzkumné centrum při Lékařské fakultě, které působí ve Fakultní nemocnici Ostrava. Vyvíjí a zdokonaluje metody pro léčbu nádorů. Výzkumný tým tvoří vědci z různých evropských zemí. Michal Šimíček získal v roce 2019 vědeckou cenu Neuron.

RNDr. Michal Šimíček, Ph.D.

RNDr. Michal Šimíček, Ph.D. was born in 1985 at Trnávka near Příbor. He studied immunology at Charles University in Prague (Faculty of Science), later graduating in biomedicine at Louvain University in Belgium. For several years he worked for the Medical Research Council in Cambridge, UK. He then moved from this top global research institute to the University of Ostrava. He established a new biomedical research centre at the Faculty of Medicine, which is based at Ostrava University Hospital. There his team – made up of scientists from various European countries – develops methods for treating cancer. In 2019 Michal Šimíček was awarded the Neuron science prize.

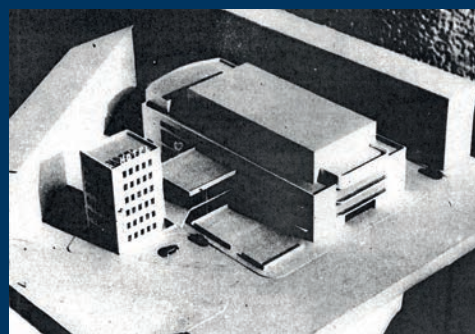

Sen o koncertní hale začal v 19. století

The dream of a concert hall began in the 19th century

Vítězný návrh studií Steven Holl Architects a Architecture Acts, podle kterého bude hala v Ostravě postavena.

Ostrava's new concert hall: the winning design by Steven Holl Architects and Architecture Acts.

Vítězný návrh bratří Šlapetových z roku 1938. The winning design by the Šlapeta brothers in 1938.

Ostrava se dočká vytoužené koncertní haly. Město ji začne stavět v roce 2022 a o dva roky později se v ní mohl konat novoroční koncert. Málokdo ovšem ví, že poprvé se o koncertní hale začalo hovořit v 60. letech 19. století.

Diskuze o zřízení koncertního a také divadelního sálu se vedla již v 60. a 70. letech 19. století. „Iniciátorem byl ředitel Rothschildových dolů Albert André, který společně s ostravským důlním podnikatelem a starostou Hermannem Zwierzinou a zdejším majitelem realit Heinrichem Goldem našli vhodné pozemky u dnešní ulice 28. října naproti někdejšímu dolu Karolina. Plány na výstavbu zhatila hospodářská krize roku 1873. Znovu oživena byla myšlenka vybudování Concerthausu v roce 1884,“ připomenula nejstarší snahy o vybudování koncertního sálu ředitelka Archivu města Ostravy Hana Šústková.

O nedostatečném zázemí pro pořádání koncertů se v Ostravě začalo hovořit opět v 30. letech 20. století. Sál Národního domu měl dobrou akustiku, ale neměl ústřední

Ostrava's concert hall is finally set to become a reality. Building work will begin in 2022, and two years later the first New Year concert will be held there. But not many people know that the idea of building a concert hall (combined with a theatre) in Ostrava dates back to the 1860s. Hana Šústková, the director of the Ostrava City Archives, gave more details: “The idea was first put forward by Albert André, the general manager of the Rothschild mines. He formed a consortium with Ostrava mine-owner and mayor Hermann Zwierzina and local property-owner Heinrich Gold, and they found a suitable site on what is now 28. října Street. Their plans came to nothing due to the 1873 recession, but in 1884 the idea of building a ‘Concerthaus’ was resurrected.”

By the 1930s, Ostrava's musicians and music-lovers were complaining about the lack of proper facilities for concerts. The hall of the Národní Dům community centre had good acoustics, but it lacked central heating, so it was not possible to perform there in the winter. Concerts were held year-round in the

ARCHITEKTURA

topení a v zimě se v něm nedalo koncertovat. Celoročně se koncerty konaly v sále Lidového domu s hledištěm pro tisíc návštěvníků, jenže malé pódium neumožňovalo zvát velké orchestry. Architekt Karel Kotas vypracoval v druhé polovině 30. let dva projekty na zastavění parcel v místě dnešního obchodního domu Laso, kde měl vzniknout hotel a koncertní síň. Projekt se neuskutečnil.

V roce 1938 předložil předseda Spolku pro komorní hudbu Otakar Pavloušek varianty projektu na koncertní halu umístěné u Domu umění nebo u národního divadla na místě staré zbrojnice. Následovala ideová soutěž, v níž zvítězil projektů bratří Šlapetových se sálem pro 1300 diváků a malým sálem pro 400 osob. Válečné události projekt zastavily.

V roce 1949 byla vypsaná nová soutěž, která počítala s umístěním koncertní síně do prostoru, kde nyní stojí Dům kultury města Ostravy. Jenže vítězný návrh z této soutěže také nebyl zrealizován. Další návrh na koncertní síň vznikl přesně o dvacet let později, tentokrát měl hudební stánek vyrůst vedle domu kultury. Nestalo se tak. Až vedení města Ostravy v roce 2018 vypsalu architektonickou soutěž na koncertní halu a v polovině roku 2019 ji vyhodnotilo. Zvítězilo americké studio Steven Holl Architects z New Yorku spolupracující s českým studiem Architecture Acts z Prahy. Město nyní nechává zpracovat projektovou dokumentaci a výstavba by měla začít v průběhu roku 2022.

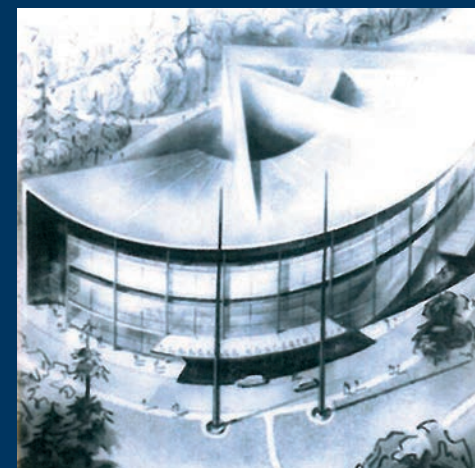
Lidový Dům centre, whose auditorium could hold 1000 people, but the podium was small, so it was impossible to invite major orchestras to perform there. In the late 1930s the architect Karel Kotas designed a hotel and concert hall for the site that is now the Laso department store, but the project was never built. In 1938 the head of the Ostrava Chamber Music Society Otakar Pavloušek published several versions of a design for a concert hall to be located either next to the House of Arts or near the National Theatre building. A competition was held, which was won by the Šlapeta brothers' design for a grand hall (1300 people) and a chamber hall (400 people), but the war put an end to these plans.

In 1949 a new competition was held for a concert hall to be located at the current site of the City of Ostrava Cultural Centre on 28. října Street, but again the winning design was never built. The next proposal came exactly 20 years later; this time the hall was to be built next to the cultural centre, but yet again the plans came to nothing. It was not until 2018 that the idea was revived again: the City of Ostrava held a competition, and the entries were evaluated in mid-2019. The winning design was by Steven Holl Architects (New York) in cooperation with the Prague-based Architecture Acts studio. Detailed documentation is now being drawn up, and construction is set to begin in 2022.

ARCHITECTURE

Otakar Pavloušek a jeho návrh koncertní haly.
Otakar Pavloušek and his proposed concert hall.

Návrh koncertní síně z roku 1949.
The proposed design from 1949.

Janáčkova filharmonie Ostrava zatím koncertuje v sále Domu kultury města Ostravy.
The Janáček Philharmonic Orchestra currently performs in the City of Ostrava Cultural Centre.

Fenomén
řeky

The river
phenomenon

Okolí Ostravice se postupně mění v příjemné a kultivované místo. Podél řeky vede cyklostezka, pěší trasy, přímo u řeky jsou sluníční plochy.

The banks of the Ostravice River are being transformed into a pleasant place for relaxation and recreation – with a cycle route, pedestrian paths, and sunbathing areas.

Okolí řeky Ostravice se v posledních letech stalo vyhledávaným místem mnoha lidí. Pomohly tomu úpravy řeky a jejího okolí. Město Ostrava se snaží navrátit řeku Ostravici, která protéká jejím centrem, lidem k rekreaci, sportu i relaxaci a připravila různé projekty, které jsou určeny k revitalizaci řeky a jejího bezprostředního okolí.

Okolí řeky Ostravice se tak postupně mění v příjemné a kultivované místo. Podél řeky vede cyklostezka, pěší trasy, přímo u řeky jsou sluníci plochy u vytvořených jezů, kde se dá koupat, grilovat nebo prostě jen tak relaxovat.

Nábřeží láká také workoutovým hřištěm, designovými lehátky nebo piknikovými sety. U mostu Miloše Sýkory vzniklo bezbariérové napojení, aby se maminky s kočárky nebo vozíčkáři dostali ke stezce nad řekou. Přibyla vyhlídková plošina i stupňovité terasy se schodištěm s výhledem na řeku. Každoročně se u řeky pořádají nejruznější kulturní či sportovní akce. Mezi nejoblíbenější patří Rozmarné slavnosti řeky Ostravice, kde se soutěží ve sjezdu netradičních plavidel. Plavidla bývají vskutku originální! Tak si ji příště nenechte ujít, bude se konat 20. června poblíž Sýkorova mostu v centru Ostravy.

In recent years, the banks of the Ostravice River in the heart of the city centre have become a popular place for sports, relaxation and recreation. The recent projects form part of the City's plan to revitalize the riverbank and open it up to Ostrava's people.

The embankments are now pleasant public spaces which include a cycle route, pedestrian paths, sunbathing areas right next to the river, and weirs which create natural pools where people can bathe, barbecue, or just simply relax. There is a workout area with sports facilities, stylish and comfortable deckchairs, and picnic facilities. There is barrier-free access from the Miloš Sýkora bridge, allowing parents with prams or wheelchair users to reach the path alongside the river. There is also a viewing platform and terraces leading down to the river itself. The riverbank is the venue for numerous cultural and sporting events every year. Among the most popular is the river festival, which includes a competition for the most unusual boat – some of them are truly original! So don't miss the next river festival, which will be held on 20 June near the Sýkora bridge.

Tři výročí ostravského vysílače

Three anniversaries of Ostrava's TV transmitter

1955 výstavba původního vysílače a první zkušební vysílání

1975 zahájení výstavby nového vysílače

1980 dokončení stavby a zahájení vysílání

1955 construction of the original transmitter and trial operation

1975 work begins on a new transmitter

1980 construction is completed and transmission begins

V ostravském obvodu Hošťálkovice se k nebesům do výšky 184 metrů vzpíná televizní vysílač. S televizním vysílačem se pojí tři výročí.

Výstavba původního televizního vysílače začala v Hošťálkovicích začátkem roku 1955. Během necelého roku vyrostla budova vysoká 123 metrů. Díky tomu mohlo 15. listopadu začít zkušební vysílání. Kdo by čekal filmy nebo estrády, byl by zklamán. Vysílal se zkušební obrazec, tzv. monoskop. Kromě technického zařízení pro vysílání televizního signálu bylo v budově malé televizní studio vybavené zpočátku jen jednou kamerou. Po okupaci v roce 1968 s něj vysílali pracovníci ostravského televizního studia. Sovětští vojáci netušili, dokud se vysílá, ale dojeli přesto až k vysílači, aby zkontrolovali, zda je v provozu. Zaměstnanci však vymontovali žárovky, které signalizovaly, že vysílač je v provozu, proto se nepořízenou odjeli.

Vysílač přestal kapacitně vyhovovat požadavkům na moderní technologie. Proto se v roce 1975 začal stavět nový vysílač, jehož podobu navrhl architekt Václav Aulický. Budova byla dokončena o pět let později a vysílat z něj se začalo 12. prosince 1980. Slouží šíření televizního a rozhlasového signálu.

Ostrava's Hošťálkovice district is home to a major city landmark – the 184-metre-tall TV transmitter, which celebrates three anniversaries this year.

Construction of the original TV transmitter began at Hošťálkovice in early 1955. In less than a year, the 123-metre-tall structure was completed, and trial transmission was launched on 15 November. But no actual programmes were broadcast, just a still photograph. The original structure contained not only the transmitting equipment, but also a small TV studio. After the Soviet occupation in 1968, staff from Ostrava's TV studio continued to broadcast from the studio. The Soviet forces had no idea where the transmission was coming from, but they inspected the transmitter to see if it was in operation. However, the staff had removed the lightbulbs that showed it was transmitting, so the troops went away none the wiser. As technology developed, the transmitter eventually became too small. In 1975 work began on a new transmitter designed by the architect Václav Aulický. The building was completed five years later, and it began broadcasting on 12 December 1980. It transmits both TV and radio signals.

Ostrava bude jeden velký cirkus

Ostrava will be one big circus

Už popáté promění festival Cirkulum Hlavní třídu v Ostravě-Porubě v jednu velkou manéž, kde vystoupí umělci z celého světa. Těšit se můžete na kolombíny, harlekýny, akrobaty, oživlé sochy a pouliční umělce všeho druhu. Celkově mohou diváci zhlédnout desítky představení na pěti scénách. Originální koncept festivalu, který nemá obdoby na Moravě ani ve Slezsku, zahrnuje prezentaci a popularizaci uměleckých žánrů jako jsou nový cirkus, tanec, hudba, pantomima či pouliční, pohybové a improvizací divadlo. Hlavní třída se ve dnech 5. až 7. června promění na uměním tepající zónu. Tak si to nenechte ujít!

For the fifth year running, the Cirkulum festival will transform Poruba's main boulevard into a huge open-air circus showcasing the talents of street artists from all over the world. You'll be able to enjoy acrobats, harlequins, living statues and a great range of other original and creative performers – including dozens of performances on five stages. The festival is unique in Moravia and Silesia, presenting a broad spectrum of artistic genres such as new circus, dance, music, mime, street theatre and improvised theatre. From 5 to 7 June, Poruba's long main avenue will become a vibrant celebration of street art – so don't miss it!

Colours Ostravě sluší

A city of colours

Colours OF OSTRAVA 15–18/7/2020

Britský zpěvák Mika: Festival vypadá jako kulisy z filmů Mad Max a Vodní svět naplněný hudbou. Je to srdcový festival!

British singer Mika: The festival looks like the set from Mad Max and Waterworld filled with music. It's such a great festival!

Festival Colours of Ostrava se tento rok bude konat už podevatenácté, a to od středy 15. do soboty 18. července. Za ty roky se z malé akce na ostravské Černé louce festival pořádně rozrostl. I letošní nabídka je neobyčejně pestrá – od rockové legendy, přes velkou taneční hvězdu, široké zastoupení současné africké hudby až po energický funky a soul. Celkově na letošním ročníku vystoupí přes 120 zahraničních a domácích kapel všech žánrů. Na festivalu nebude chybět tradičně bohatý nehudební program – divadla, workshopy, filmy, výtvarné instalace. Celkově v areálu Dolních Vítkovic proběhne přes 450 programových bodů na 24 venkovních i krytých scénách.

Hlavní kapelou letošního ročníku Colours of Ostrava bude rocková megakapela The Killers z Las Vegas. Mezi další taháky patří bezesporu americká kapela Twenty One Pilots, která patří k největším jménům současné světové hudební scény. Dále se můžete těšit na folk-rockové The Lumineers, mladou norskou zpěvačku Sigrid, mystickou severskou formaci Wardruna, nebo australskou zpěvačku Tones and I. Do Ostravy se vrací LP.

The Colours of Ostrava festival will take place in 2020 for the 19th year running, from Wednesday 15 to Saturday 18 July. From modest beginnings, Colours has grown to become one of Europe's premier music events. This year's lineup is particularly varied – ranging from rock legends to a huge dance star, a selection of contemporary African music, and high-energy funk and soul. The festival will feature over 120 bands and performers from the Czech Republic and all over the world, representing a range of genres. As in previous years, there will also be a wealth of non-musical events including theatre, workshops, film screenings and art installations. The Lower Vítkovice complex will host more than 450 programme points on 24 outdoor and indoor stages. This year's Colours will be headlined by Las Vegas rockers The Killers. Other big attractions include Twenty One Pilots, one of the hottest names. You can also look forward to folk rock from The Lumineers, young Norwegian singer Sigrid, the mystical Scandinavian sounds of Wardruna, and Australian star Tones and I. The American singer LP will perform at Colours for the second time.

Meltingpot – obří názorový kotel s osobnostmi z celé planety

Meltingpot – a huge cauldron of ideas from all over the planet

Světově známý spisovatel, trenér meditace a milovník zvířat David Michie, psychoterapeutka, učitelka Somatického prožívání a zenu Dhyani Maria Kovar, spisovatel a všestranný umělec Robert Fulghum nebo básník, dramatik a performer Lemn Sissay. Ti všichni míří na čtyřdenní diskuzní fórum Meltingpot, které se již pátý rok koná po boku hudebního festivalu Colours of Ostrava.

Dvě stovky řečníků na deseti scénách nabídnou opět širokou škálu témat. Od společenských a politických otázek přes oblast lidských práv, médií a dezinformací, digitalizaci a humanismus, příležitosti a hrozby kyberprostoru, až po vědu, vzdělávání, literaturu, hudbu, zdraví, životní styl, cestování a osobní rozvoj.

Myšlenky, sdělované slovy i beze slov, se taví v názorovém kotli. Odborníci a mistři ve svých oborech se představí v jednom čase, na jednom místě. Potkejte se s nimi osobně a diskutujte.

World-renowned writer, meditation instructor and animal-lover David Michie; psychotherapist, somatic experiencing guru and Zen teacher Dhyani Maria Kovar; writer and all-round Renaissance man Robert Fulghum; poet, dramatist and performer Lemn Sissay. All these people – and many more – will be taking part in the four-day discussion forum Meltingpot, which will be held for the fifth year in a row alongside the Colours of Ostrava music festival. With 200 speakers on ten stages, the 2020 Meltingpot will cover a wide range of topics – from social and political issues to human rights, the media and fake news, digitalization and humanism, the threats and opportunities of cyberspace, plus science, education, literature, music, health, lifestyle, travel and personal growth.

Leading experts in their fields will all be gathered under one roof – so come and join in the discussion!

Běham. Běháš. Běháme

I run. You run. We run

Běháme. Každý z jiného důvodu a jinak. Někdo upřednostňuje dálkové běhy a někdo zase rád sprintuje. Hodně lidí běhá jen tak, čistě pro zábavu. Nepotřebují stát na stupních vítězů, i když s každým pokořeným kilometrem zažívají cosi příjemně povznášejícího – vědomí, že se dokázali posunout zas o kus dál ve svém sportovním vývoji.

Pro všechny běžecské nadšence byl v lokalitě Porubského lesa dokončen nový běžecký okruh o délce 880 metrů. Okruh nese jméno svérázného horníka Františka Ohery, který se po vyřazení z šachty dal se zaprášenými plíci na běhání a vybudoval zde běžecké trasy, které pečlivě udržoval i pro další zájemce o běhání. Na novém běžecském okruhu je výjimečný podklad tvořený směsí pilin a jemného písku, který je na běhání ideální a nebolí z něj klouby.

We're runners. Each of us runs for a different reason and in a different way. Some prefer long-distance running, others like to sprint. Many people run just for fun. But each kilometre brings them a pleasantly satisfying sensation – the knowledge that they've managed to take another step forward in their sporting development. For all lovers of running, Ostrava has now opened a brand-new 880-metre running track in Poruba's Forest Park. It is named after the former miner František Ohera, a passionate runner who built running tracks which he carefully maintained as a gift to other enthusiasts. The new running track has a unique surface consisting of a sawdust mix and soft sand. This makes it ideal for regular running, as it cushions the impact on the runner's joints,

Zelené plíce Ostravy

Ostrava's green lungs

Při pohledu z letadla nebo pohledem na letecké snímky bývá člověk až překvapen, jak bohatou zelení Ostrava disponuje. Jistě nebude daleko od pravdy, když jej napadne přirovnání, že je městem v zeleni. Mezi nejvýznamnější městské parky patří Komenského sady. Centrální městský park v srdci Ostravy, patří k nejrozsáhlejším městským parkům v České republice. Má rozlohu okolo 30 hektarů a rostou v něm tři tisíce stromů. Park vznikl v roce 1894 jako městské sady na menší rozloze. Od roku 1919 sady nesou jméno českého učitele národů Jana Ámose Komenského. Jsou oblíbeným cílem pro procházky s dětmi, pejsky, pro jízdu na kole nebo kolečkových bruslích.

When you look down on Ostrava from a plane – or just look at aerial photographs – it's easy to be surprised by how green the city is. It's no exaggeration to describe Ostrava as a green city. One of the most important green areas is the Komenského Sady (Comenius Gardens) park in the city centre – one of the largest urban parks in the Czech Republic, covering around 30 hectares and home to 3000 trees. The park was created in 1894, though originally it was smaller than it is today. In 1919 it was renamed after the great Czech educator and philosopher J.A. Komenský (Comenius). It is a popular place for strolling families, dog-walkers, cyclists and roller-skaters.

Ostrava 20. století na historických pohlednicích

20th-century Ostrava in historical postcards

Centrální ostravské náměstí (dnes Masarykovo) na pohlednici z roku 1914.
Ostrava's central square (today Masaryk Square) on a postcard from 1914.

Nádrazní ulice v roce 1903.
Nádrazní Street in 1903.

Sad U dubu ve Slezské Ostravě na pohlednici z roku 1910. Součástí parku byla střelnice, v místě v 30. letech vzniklo hřiště klubu SK Slezská Ostrava, předchůdce Baníku.
The park called "U dubu" in Slezská Ostrava on a 1910 postcard. The park included a shooting-range where the SK Slezská Ostrava football club played in the 1930s; the club evolved into today's Baník Ostrava.

HISTORIE

Populární restaurace u vrchu Landek v roce 1914. Jednalo se o oblíbené místo víkendových vycházek Ostravanů.

A restaurant on the Landek hill in 1914 – a popular weekend destination for Ostrava's citizens.

Ostrava počátku 20. století byla ve znamení kouře, ohně a jisker.
Ostrava in the early 20th century was a city of smoke, fire and sparks.

Obchodní domy Rozvoj a Horník v předvánoční atmosféře roku 1962.
The Rozvoj and Horník department stores get into the Christmas spirit in 1962.

HISTORY

Ostravské záběry z roku 1908.
Ostrava scenes from 1908.

Ochrana moří a oceánů z pohledu suchozemců

Protecting our seas and oceans – a view from a landlocked country

Ohrožena je rovněž populace tresků.
The cod is another species currently in danger.

Důležitou úlohou moderních zoologických zahrad už dávno není jen „vystavovat“ velké množství exotických druhů zvířat. Tyto instituce se velmi aktivně zapojují do ochrany přírody a snaží se k tomu motivovat i své návštěvníky. Ne jinak je tomu i v Zoologické zahradě a botanickém parku Ostrava. Ve svém areálu i mimo něj přibližuje problematiku ohrožení přírody, vysvětluje souvislosti, jak naše spotřebitelské chování a způsob života může ovlivnit dění nejen u nás, ale i na opačném konci zeměkoule. A že každý z nás může přispět k ochraně přírody často velmi jednoduše a klidně i z pohodlí svého domova. A to často s dopadem právě i na opačném konci zeměkoule. Může se zdát, že určité téma se nás přece nikterak netýká, ale opak je pravda. A to i v případě problematiky ohrožení moří a oceánů.

Modern zoos do a lot more than just “displaying” large numbers of exotic animals. For many years, zoos have been very actively involved in nature conservation – and they also try to educate their visitors on how to behave towards the natural world. Ostrava’s zoo and botanic park is no exception. Visitors can learn about all aspects of nature conservation and endangered species, including the wider context – how our own lifestyle and behaviour as consumers affects not only our immediate surroundings, but the whole planet. And also how each of us can make our own personal contribution to preserving the natural world – very simply, and even from the comfort of our homes. Our actions can directly affect things far away from us: although the Czech Republic has no sea coast, we still influence the health of the planet’s oceans.

Význam a ohrožení oceánů

Povrch zeměkoule je ze tří čtvrtin tvořen oceány. I proto mají pro život na Zemi klíčový význam – mimo jiné produkují do atmosféry dvě třetiny kyslíku. A tato skutečnost by suchozemce žijícího v zemi uprostřed Evropy bez přímého přístupu k moři měla trochu zajímat. A nejen tato. Za posledních několik desítek let se oceány dramaticky změnily. Odhaduje se, že z nich zmizela polovina mořských obratlovců! A naopak v nich skončilo obrovské množství odpadů, zejména těch plastových.

Nadměrný rybolov

Populace řady oblíbených druhů mořských ryb, jako jsou tuňáci, platýzi, tresky a další, klesly až o 90%! V důsledku využívání moderních a výkonných metod rybolovu byly téměř vyloveny a snědny. Samozřejmě se to netýká jen ryb, ale i dalších mořských živočichů. Vlečné sítě navíc působí destruktivně na mořské dno. Na tuto problematiku upozorňuje v areálu Zoo Ostrava jeden z interaktivních koutků. V následujících dvou letech bude zoo organizovat i řadu akcí s touto tematikou, a to v rámci ochranné kampaně s názvem Which Fish, kterou na léta 2020 až 2021 vyhlásila Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA).

Moře plastů v moři

Na jedné straně v mořích a oceánech ubývají mořští živočichové, na straně druhé v nich narůstá množství plastového odpadu. Ročně zde skončí nejméně osm milionů tun plastů. Plastový odpad každý rok zabije 100 tisíc mořských savců, milion mořských ptáků a nepočítaně ryb. Pro zvířata se stávají pastí nebo jsou zvířaty konzumovány, jelikož jim připomínají potravu. Velkým problémem jsou mikročástice plastu, které v produktech z moře, ale i v pitné vodě sami konzumujeme. Přitom plasty se dají dobře recyklovat a využít na výrobu například plůtků, dlaždic či laviček. Přesvědčit se o tom můžete na několika místech v areálu zoo.

Česká republika sice není přímořským státem, ale spousta lidí u moře tráví svou dovolenou. Přestože Češi nepatří k horlivým konzumentům ryb, dotýká se problematika ohrožení mořských živočichů i nás, vždyť saláty s tuňákem či pokrmy s mořskými plody bývají v nabídkách restaurací poměrně často.

Oceans – vital, yet under threat

Three-quarters of the Earth's surface is covered by water. The oceans play a vital role for our planet – for example, they produce two-thirds of the oxygen in our atmosphere. So even for landlocked Central Europeans, the seas are of crucial importance. But our oceans are in trouble: it's estimated that over the past few decades, over half of marine vertebrates have become extinct! And the oceans are increasingly becoming a dumping ground for waste materials, especially plastics.

Over-fishing

In the past decades, populations of some popular food species of saltwater fish (tuna, plaice, cod etc.) have shrunk by up to 90%! Highly efficient modern fishing methods have brought these species to the edge of extinction. And the trawler nets don't only destroy fish stocks: dragged along the seabed, they damage everything that lives there. One of the Ostrava zoo's interactive learning points is devoted specifically to this problem. Over the next two years the zoo will be organizing a range of events focusing on the threat to our seas – as part of the conservation campaign 'Which Fish', which is being coordinated by the European Association of Zoos and Aquaria (EAZA) in 2020-2021.

A dumping ground for plastics

Although marine animal species are in decline, the quantity of plastic waste material in the oceans is growing. Every year, at least 8 million tonnes of plastics end up in the seas. In a typical 12-month period, plastic waste kills 100 000 marine mammals, a million birds and countless fish. Plastics can trap animals, or animals may eat them because they look like food. Microplastics (tiny particles of plastic) are a huge problem – and humans also consume them, not only in seafood but also in drinking water. This is despite the fact that plastics are suitable for recycling, and can be used to make fences, tiles, benches and more – as you will see at various locations in the zoo. Although the Czech Republic has no sea coast, many Czechs spend their vacations by the sea. And although Czechs are not a major fish-eating nation, most of us eat seafood at least occasionally – whether as tuna salads or other dishes commonly served in restaurants.

Populaci jeseterů ohrožuje poptávka po kaviáru. The sturgeon is threatened by high demand for caviar.

Lov ryb. Fishing.

Shluk odpadků v moři. Waste material in the sea.

Hraniční meandry Odry – perla zachovalé přírody

The Odra River border meanders – an unspoiled natural gem

Vydejte se nad koruny stromů hraničních meandrů. Na území mezi částmi Chałupki a Zabełków v Polsku, jen kousek od hranice, se nachází skoro 27 metrů vysoká vyhlídková věž.

Look out over the trees: between the Polish border villages of Chałupki and Zabełków there is a 27-metre-high tower that offers a panoramic view of the meandering Odra River.

Meandry můžete navštívit jak pěšky, tak na kole, anebo dokonce v lodi. Vodáci si mohou v létě splout meandry v kánoích či raftech, které si mohou zapůjčit v městské půjčovně lodí ve Starém Bohumíně.

You can enjoy the meanders on foot, on two wheels, or even in a boat. In summer you can enjoy water sports: rent a canoe or a raft from the hire shop in Starý Bohumín.

Několikakilometrový úsek řeky Odry od hraničního přechodu ve Starém Bohumíně až po bohumínskou část Kopytov, k soutoku Odry s Olší, vyhlásil Moravskoslezský kraj za chráněné území. Oblast má rozlohu přes 126 hektarů a představuje ojedinělý přírodní fenomén, který už na evropských tocích téměř nenajdete. Přírodní památka Hraniční meandry Odry zahrnuje 7,5 kilometru dlouhý úsek řeky Odry s pěti velkými zákruty, jehož středem probíhá česko-polská státní hranice. Součástí meandrů jsou přilehlé lužní porosty, louky, orná půda a také dvě vodní plochy – mrtvé rameno Odry a jezero Malý Kališok.

Meandrující Odra se postarala o nejedno překvapení. Čas od času vyplaví Odra stoličku nebo obratel mamuta, kteří se před tisíci lety zřejmě procházeli jejím korytem. V roce 2004 byl navíc v její blízkosti objeven hraniční kámen z doby Marie Terezie. Území pravého břehu řeky Odry s Kališovými jezery a mokřady slepých ramen od severního okraje Starého Bohumína po soutok Odry a Olše jsou jedinečná nejen svou významnou faunou, ale také flórou.

The Moravian-Silesian Region has created a new protected landscape area along several kilometres of the Odra River from the border crossing in Starý Bohumín to the nearby village of Kopytov, where the Odra and the Olše meet. The area covers over 126 hectares and is an example of a unique natural environment that hardly exists anywhere else in Europe. It consists of a 7.5-kilometre section of the Odra with five large meanders; the river marks the Czech-Polish border. The area includes water meadows and woodland, farmland, and also two lakes – an ox-bow lake (formerly a meander of the Odra, but now cut off) and Malý Kališok. The meandering Odra has produced a few surprises over the years. From time to time it washes up mammoth teeth or bones from thousands of years ago. In 2004 a frontier stone dating from the 18th century was also discovered nearby. The right bank of the Odra, with its lakes and wetlands extending from the northern edge of Starý Bohumín to the junction of the Odra and the Olše, offers unique and fascinating flora and fauna.

Rezavka – přírodní klenot uprostřed města

Rezavka – a natural gem in the middle of the city

I uprostřed rušné Ostravy mohou lidé najít takřka božský klid. Stačí vyrazit do městské části Svinov, kde se nachází přírodní rezervace Rezavka. Díky tamnímu biotopu se zde vyskytuje řada chráněných rostlin i ohrožených druhů zvířat. Přestože přírodní rezervaci svírají ze všech stran rušné dopravní tepny, včetně dálnice a železnice, už po pár desítkách metrů naučnou stezkou hluk a prach zásluhou hustého lužního lesu mizí. Spolu s lesem a loukami tvoří rezervaci rozsáhlý rákosový porost Vrbenského rybníka a slepé rameno řeky Odry.

Z chráněných rostlin zde mohou návštěvníci obdivovat lilii zlatohlavou, krušík modrofiarový nebo vzácné houby. Živo je i ve zvířecí říši – od bobra, divokých prasat a lišek, až po více než stovku druhů ptáků, včetně ledňáčka říčního.

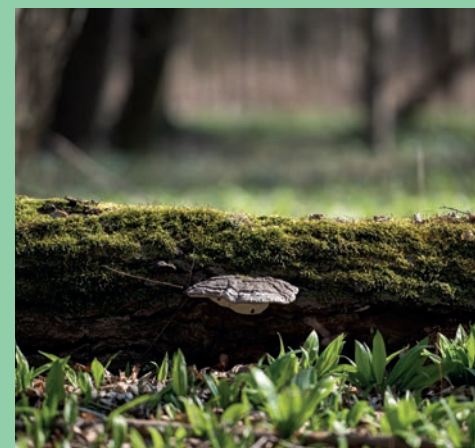
Přírodní rezervaci Rezavka, která se rozkládá na 80 hektarech, vede naučná stezka doprovázená informačními tabulemi.

Even in the middle of busy Ostrava, it's not hard to find an oasis of calm. Just head for Svinov, which is home to the Rezavka nature reserve. The biotope here makes it possible for numerous protected plant species and endangered animals to thrive. Although the reserve is surrounded by major roads and railway lines, you just need to walk a few metres along the nature trail before the quiet forest blanks out the noise of the busy city. Besides the woodlands and meadows, Rezavka also includes extensive rush-beds at the Vrbenský pond and an ox-bow lake (a former meander of the Odra River, now cut off).

Protected plant species here include the mar-tagon lily, the violet hellborine, and several types of rare wild mushrooms. Fauna includes beavers, wild boars and foxes, as well as more than a hundred bird species including the common kingfisher. The Rezavka nature reserve covers 80 hectares and includes a nature trail with information panels.

Zjara všechny ohromí doslova plantáže medvědího česneku.

In spring Rezavka is carpeted with wild garlic.

ZAŽÍT OSTRAVU JINAK

Centrum Ostravy ožije v sobotu 19. září sousedskou slavností. Ve stáncích budou prodejci nabízet své domácí speciality, ulice se promění ve sportovní hřiště, na pódiu během dne zahrají kapely a vystoupí místní umělci.

EXPERIENCE OSTRAVA DIFFERENTLY

On Saturday 19 September the city centre will come alive with this great neighbours' festival. You'll be able to taste great home-cooked food, take part in street sports, and enjoy bands and local performers.

OSTRAVSKÁ MUZEJNÍ NOC

Letošní Ostravská muzejní noc konaná 6. června se zaměří na výročí 350 let od úmrtí J. Á. Komenského. Muzea, galerie, divadla, knihovny, umělecké školy nebo věž Nové radnice budou otevřeny do pozdních nočních hodin.

OSTRAVA MUSEUM NIGHT

This year's Ostrava Museum Night (6 June) celebrates 350 years since the death of the great Czech teacher and philosopher J.A. Comenius. Museums, galleries, libraries, schools and the City Hall tower will be open till late at night.

FOLKLOR BEZ HRANIC

Od 17. do 21. srpna festival Folklor bez hranic roztančí Ostravu. Soubory z Česka, evropských i exotických zemí se představí v tradičním průvodu v centru Ostravy a poté zatančí na náměstích, v ulicích i domovech seniorů.

FOLKLORE WITHOUT BORDERS

From 17-21 August this great folklore festival will get Ostrava dancing. Ensembles from the Czech Republic, Europe and exotic lands will take part in a traditional parade through the city centre, and will then perform in streets, squares, and seniors' homes.

FESTIVAL V ULICÍCH

Není nad to pořádně oslavit konec školního roku a začátek letních prázdnin! Festival v ulicích konaný 26. a 27. června zaplní centrum Ostravy hudbou, tancem, filmy, workshopy nebo programem pro rodiny s dětmi.

FESTIVAL IN THE STREETS

A great way to celebrate the end of the school year and the beginning of the summer vacation! Held on 26-27 June, the festival will fill the city centre with music, dance, films, workshops, and a special family programme.

SETKÁNÍ JÍZDNÍCH POLICIÍ

Městská policie Ostrava pořádá v sobotu 29. srpna v Komenského sadech mezinárodní setkání jízdních policí. Policejní koně budou soutěžit nad překážkami a diváky čeká krásná podívaná na výkony ve třech soutěžních disciplínách.

MOUNTED POLICE MEETING

On Saturday 29 August Ostrava's City Police Force is hosting this international meeting of mounted police in the Komenského Sady park. Enjoy the wonderful skills of police horses (and their riders) in three competition events.

DNY NATO

Na Letišti Leoše Janáčka se ve dnech 19. a 20. září koná největší bezpečnostní show v Evropě Dny NATO & Dny Vzdušných sil Armády ČR. Jedná se o mezinárodní přehlídku vojenských, bezpečnostních a záchranných jednotek.

NATO DAYS

On 19-20 September Leoš Janáček Airport will host Europe's largest military/police/rescue services show - NATO Days, held in conjunction with Czech Air Force Days. The event will feature international military, police and rescue units.

rozšiřujeme OBZORY

MĚSTO OSTRAVA PODPOŘILO
V ROCE 2019 **VZDĚLÁVÁNÍ** A TALENT MANAGEMENT
V OBLASTI TECHNICKÝCH A PŘÍRODNÍCH VĚD
ČÁSTKOU **209 253 000 Kč**

www.ostrava.cz

OSTRAVA!!!

milujeme KULTURU

MĚSTO OSTRAVA PODPOŘILO
V ROCE 2019 **KULTURU** PRO MALÉ I VELKÉ
ČÁSTKOU **836 968 000 Kč**

www.ostrava.cz

OSTRAVA!!!